

AKČNÝ PLÁN

**PREDCHÁDZANIA A ELIMINÁCIE RASIZMU, XENOFÓBIE,
ANTISEMITIZMU A OSTATNÝCH FORIEM INTOLERANCIE**

NA ROKY 2016-2018

ÚVOD

Slovenská republika (ďalej len „SR“) ako štát, ktorého obyvateľstvo vykazuje vysokú mieru rozmanitosti z hľadiska národnostného a etnického zloženia, sa plne hlási k princípom univerzality základných ľudských práv, nediskriminácie a rovnosti v právach pre všetkých svojich obyvateľov, bez ohľadu na *pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie* (Ústava SR čl. 12).

Vysoká miera rozmanitosti obyvateľstva SR je výsledkom historického formovania SR v prostredí strednej Európy. Na jednej strane predstavuje multietnický, multinárodnostný a multikonfesný charakter SR určitú komparatívnu výhodu vzhľadom na vysokú mieru rozmanitosti, ktorá môže byť prínosom pre celú spoločnosť, na strane druhej vytvára možnosť pre vznik napätia. Od založenia SR ako nezávislého štátu sa objavujú snahy rôznych aktérov o eskaláciu napätia medzi rôznymi skupinami obyvateľov SR definovanými ich národnosťou, etnickou príslušnosťou, vierovyznaním, či volanie po obmedzení niektorých práv a slobôd pre určité skupiny obyvateľstva. Takéto aktivity sa môžu prejavovať vo forme stereotypného zobrazovania menšín, diskriminácie, nenávisťných vyjadrení, násilných trestných činov a trestných činov motivovaných šovinizmom, rasizmom, xenofóbiou, anticiganizmom, antisemitizmom, islamofóbiou, homofóbiou (vrátane transfóbie) a obdobnými formami intolerancie .

Vzhľadom na to, že takéto aktivity sú nielen priamym zásahom do práv a slobôd dotknutých skupín obyvateľstva, ale v dlhodobom horizonte predstavujú reálne nebezpečenstvo pre pokojné spolužitie rôznych národnostných, etnických a náboženských skupín v SR a stabilitu spoločnosti ako takej, je potrebné realizovať systematické a komplexné opatrenia zamerané na predchádzanie a elimináciu všetkých foriem intolerancie. Takéto prejavy by totiž neohrozovali len príslušníkov jednotlivých národnostných, etnických, rasových, náboženských skupín či lesbí, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych (ďalej len “LGBTI”) ľudí žijúcich na území SR, ale pri ich podcenení a rozšírení môžu vo forme extrémizmu ohroziť základy demokratického ústavného zriadenia.

Vláda SR prijala na svojom zasadnutí dňa 18. februára 2015 uznesením č. 71/2015 *Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike* (ďalej len „Stratégia“). Stratégia obsahuje prioritu č. VI ktorou vláda SR deklarovala svoj záväzok *prijímať systematické a komplexné opatrenia zamerané na prevenciu a elimináciu všetkých foriem intolerancie*. Z dôvodu potreby realizácie konkrétnych opatrení naplňajúcich priority Stratégie sa vláda SR zaviazala prijať viacero akčných plánov v jednotlivých tematických oblastiach Stratégie. V oblasti rasizmu, xenofóbie a obdobných prejavov intolerancie má byť takýmto programovým dokumentom rozpracujúcim úlohy zo Stratégie *Akčný plán predchádzania a eliminácie rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie* (ďalej len „Akčný plán“).

Predkladaný Akčný plán nadväzuje na predchádzajúce strategické dokumenty z oblasti predchádzania rasizmu a diskriminácie, najmä na *Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným formám intolerancie*. V kontexte prípravy Stratégie bola jeho obsahová stránka prehodnotená a rozdelená na dve oblasti – na oblasť predchádzania a eliminácie rasizmu a ostatných foriem intolerancie a na oblasť predchádzania diskriminácie. V zmysle uznesenia vlády SR č. 71/2015 bola identifikovaná oblasť *predchádzania a eliminácie rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie* ako téma pre prípravu osobitného akčného plánu.

Je možné konštatovať, že v podmienkach SR v uplynulých rokoch existovala celá séria akčných plánov a ďalších strategických dokumentov zameraných na špecifické znevýhodnené skupiny obyvateľstva ako aj v súčasnom období platná *Koncepcia boja proti extrémizmu*.¹ Verejné prejavy rasovej, národnostnej, etnickej, či náboženskej nenávisťi sú sankcionované v medzinárodnom, európskom aj domácom právnom systéme. Napriek existencii všetkých legislatívnych predpisov

¹ Koncepcia boja proti extrémizmu na roky 2015-2019 prijatá uznesením vlády SR č. 129/2015.

a nelegislatívnych opatrení, ich uplatňovanie v praxi a tým reálny výkon práva na ochranu života, zdravia a dôstojnosti pred nenávisťou podmienenou príslušnosťou k určitej skupinovej charakteristike je stále značne vzdialené od ideálu. Postoje a názory značnej časti verejnosti, ktoré sú východiskami nenávisťných prejavov a takto podmieneného správania sú ovplyvnené stereotypmi, predsudkami a paušálnym vnímaním celých rasových, etnických či náboženských skupín, často krát založených na nepravdivých informáciách alebo paušalizácii negatívnych aspektov na celé skupiny.

Preukazujú to aj výsledky prieskumu verejnej mienky Eurobarometer zameraného na otázky diskriminácie a intolerancie z októbra 2015², ktorý ukázal vysokú mieru odmietania etnických a náboženských menšín obyvateľmi Slovenska, v mnohých prípadoch najvyššiu spomedzi všetkých členských krajín EÚ. V prípade ak by mal byť spolupracovníkom obyvateľov Slovenska černocho, len 48% by s tým bolo komfortných, v prípade spolupracovníka z Ázie len 49% (obidve najnižšie miery v rámci EÚ), v prípade Židov to bolo len 57 % (opäť najnižšia miera v rámci EÚ) a v prípade moslimov 37% (druhý najnižší výsledok v EÚ). Podobne vysoká miera odmietania bola prítomná aj v prípade súhlasu s tým, ak by si deti respondentov našli partnera iného vierovyznania, kde v prípade Židov a budhistov vykázali obyvatelia Slovenska najnižšiu mieru akceptácie takéhoto vzťahu v rámci EÚ – len 36% u Židov a 29% u budhistov. V prípade moslimov to bolo dokonca len 16%. Osobitným problémom sú postoje obyvateľov Slovenska k Rómom, kde sa miera sociálneho dištancu dlhodobo pohybuje na hranici 80%.³ Podobné postoje sa následne manifestujú vo forme rôznych typov konaní, od menej závažných verbálnych prejavov neznášanlivosti, cez diskrimináciu, verbálne hanobenie a podnecovanie k nenávisti až po fyzické útoky motivované príslušnosťou obete k určitej skupine.

Cieľom predkladaného Akčného plánu je predchádzať vzniku predsudkov, stereotypov a nenávisťných prejavov podmienených národnostnou, rasovou, etnickou, náboženskou a inou obdobnou neznášanlivosťou, ako aj zabrániť vzniku a šíreniu postojov a aktivít smerujúcich k podpore rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie.

Ide o realizáciu systémových, preventívnych a ochranných opatrení vrátane opatrení v oblasti vzdelávania a sprístupňovania objektívnych informácií o historických skúsenostiach, povahe, príčinách a dôsledkoch rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie s cieľom eliminovať zdroje takýchto postojov, ako aj ich prejavy.

I. ZÁKLADNÝ PRÁVNÝ RÁMEC

1.1 Vnútroštátna právna úprava

Slovenská republika pristúpila k všetkým základným medzinárodným právnym dohovorom v oblasti ľudských práv dotýkajúcich sa oblasti rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie. Z týchto záväzkov vychádza aj vnútroštátna právna úprava, ktorá je obsiahnutá v Ústave SR a v ostatných právnych predpisoch. V súlade s čl. 154c Ústavy SR majú prednosť pred zákonmi tie medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré SR ratifikovala a ktoré boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ustanovených práv a slobôd.

Existujúca vnútroštátna legislatíva SR postihuje široký rámec konaní, ktoré zasahujú do ľudskej dôstojnosti, telesnej integrity, zdravia, života osôb z dôvodu ich príslušnosti k niektorej zo skupín definovaných znakmi uvedenými v čl. 12 Ústavy SR.

² Special Eurobarometer 437, Discrimination in the EU in 2015.

<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/68004>
<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/68121>

³ Napr. Gallová Kriglerová, E., Kadlečíková, J. (2012) Verejná mienka v oblasti pravicového extrémizmu. Bratislava: Nadácia otvorenej spoločnosti; Benkovičová, E. (1995) Tolerancia a intolerancia v každodennom živote. *Sociológia – Slovak Sociological Review*, 5-6, 385 – 398; Benkovič, B. (2005) Rómovia optikou verejnej mienky. In Štefan Štajer (Ed.) *Národ a národnosti na Slovensku v transformujúcej sa spoločnosti – vzťahy a konflikty*. Prešov: Univerzum, s. 283 – 291.

V oblasti občianskoprávnej sa jedná najmä o zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“). Novela antidiskriminačného zákona účinná od 1. apríla 2013 rozšírila definíciu nepriamej diskriminácie tak, aby zahŕňala aj hrozbu vzniku diskriminácie. Zároveň bola upravená definícia dočasných vyrovnávacích opatrení spôsobom, ktorý vyslovene zahŕňa odstraňovanie znevýhodnení vyplývajúcich z diskriminácie na základe rasového a etnického pôvodu či príslušnosti k národnostnej menšine alebo etnickej skupine. V záujme podpory používania pozitívnych opatrení sa rozšírila možnosť prijímať tieto opatrenia okrem orgánov štátnej správy aj na samosprávne orgány a súkromné právnické osoby.

V oblasti trestnoprávnej sú najdôležitejšími predpismi Trestný poriadok⁴ a Trestný zákon⁵ v zmysle ktorého je spáchanie trestného činu z národnostnej, etnickej alebo rasovej nenávisťi, nenávisťi z dôvodu farby pleti, nenávisťi pre sexuálnu orientáciu, vrátane verejného podnecovania k rasovej a inej obdobnej nenávisťi v SR sankcionované prísnejšie, zohľadňujúc vyššiu spoločenskú nebezpečnosť takéhoto konania.

Okrem osobitného motívu Trestný zákon upravuje celý rad ďalších konaní, spočívajúcich vo verejných prejavoch hanobiacich národ, jazyk, etnickú skupinu či podnecujúcich k nenávisťi voči jednotlivcovi alebo skupine osôb pre ich príslušnosť k národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu, rodu alebo pre ich náboženské vyznanie. V zmysle Deklarácií UNESCO⁶, ako aj antropologických asociácií, nemá začleňovanie ľudí do rasových skupín žiadne vedecké opodstatnenie. Z tohto dôvodu sa pri hodnotení rasovej nenávisťi nevychádza z existencie „rasy“, ale z osobitného motívu páchatel'a, ktorý „rasy“ považuje za reálne, a preto voči takto definovaným skupinám ľudí smeruje svoje nenávistné konanie.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva⁷ a uznávajúc nebezpečnosť relativizácie zločinov proti ľudskosti Trestný zákon upravuje konanie spočívajúce v popieraní, spochybňovaní, schvaľovaní alebo snahe o ospravedlnenie holokaustu, zločinov režimu založeného na fašistickej ideológii a komunistickej ideológii.

Vychádzajúc z ustanovení Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (ICERD)⁸, ktorého je SR zmluvnou stranou, SR sankcionuje verejnú propagandu, ktorá je založená na myšlienkach alebo teóriách o nadradenosti jednej rasy, alebo ktorá sa pokúša ospravedlňovať alebo povzbudzovať akúkoľvek formu rasovej nenávisťi a diskriminácie. Rovnako v zmysle tohto dohovoru SR vyhlásila za nezákonné organizácie a tiež aj organizovanú a akúkoľvek inú propagandistickú činnosť podporujúcu a povzbudzujúcu rasovú diskrimináciu a vyhlásila účasť v takých organizáciách alebo na takej činnosti za trestnú podľa zákona. Tieto ustanovenia sú premietnuté do konkrétnych skutkových podstát trestného zákona postihujúcich podporu a propagáciu skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd.

⁴ Zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov

⁵ Zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v § 140 zakladá prísnejšiu trestnú zodpovednosť pri uplatnení kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, ktorými sú okrem iných: v úmysle verejne podnecovať k násiliu alebo nenávisťi voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámerom pre vyhrážanie sa z predchádzajúcich dôvodov (§ 140 písm. d), z národnostnej, etnickej alebo rasovej nenávisťi, nenávisťi z dôvodu farby pleti, nenávisťi pre sexuálnu orientáciu (§ 140 písm. f).

⁶ New Concepts in the UNESCO Declaration on Race and Racial Prejudice. 3 Hum. Rts. Q. 48 1981; UNESCO. Four Statements on the Race Question. France: UNESCO 1969;

⁷ Rozhodnutím EŠLP zo dňa 7.7.2003 bol podnet sťažovateľa vo veci Garaudy vs. France vyhlásený za neprípustný <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng-press/pages/search.aspx?i=003-788339-805>

⁸ Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (1965) – publikované pod č. 95/1974 Zb. www.mensiny.vlada.gov.sk/data/files/223.doc

Slovenská republika venuje náležitú pozornosť boju proti podnecovaniu k diskriminácii a rasovému násiliu aj voči menšinám. S cieľom posilniť opatrenia v tejto oblasti bola príslušnými legislatívnymi zmenami rozšírená možnosť použitia agenta, ako i možnosť odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky aj v prípade trestných činov extrémizmu. Ďalším z krokov bola novelizácia zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktorou boli zavedené nové skutkové podstaty priestupkov extrémizmu, ktoré postihujú aj nenávistné prejavy motivované rasizmom, xenofóbiou a obdobnými formami intolerancie, ktoré vzhľadom na nižšiu mieru spoločenskej závažnosti nebolo možné stíhať v zmysle ustanovení Trestného zákona.

1.2 Medzinárodný kontext a záväzky SR

OSN

Za základné medzinárodné nástroje z ktorých vychádza tak vnútroštátna legislatíva, ako aj verejné politiky vo vzťahu k Akčnému plánu je možné považovať najmä nasledovné dokumenty:

- Medzinárodný dohovor OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie;
- Medzinárodný pakt OSN o občianskych a politických právach;
- Medzinárodný pakt OSN o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
- Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien;
- Dohovor OSN o právach dieťaťa;
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím;
- Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

Rada Európy

*Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd*⁹ môže byť považovaný za najdôležitejšiu ľudsko-právnu zmluvu na európskom kontinente. Vo svojom článku 14 stanovuje, že „užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie“.

Systém kontroly realizácie a zároveň ochranný mechanizmus práv sa zabezpečuje prostredníctvom *Európskeho súdu pre ľudské práva* (dohovor bol podpísaný v roku 1950 a platnosť nadobudol roku 1953).

Európska komisia proti rasizmu a intolerancii

Európska komisia proti rasizmu a intolerancii (ďalej len „ECRI“), ktorá je expertným orgánom Rady Európy zverejnila v septembri 2014 svoju správu o Slovensku vypracovanú v rámci 5. monitorovacieho cyklu. Správa obsahuje celý rad odporúčaní týkajúcich sa rozšírení osobitného motívu spáchania trestného činu o občianstvo a jazyk, možnosti uplatňovať rasový motív ako prítiažujúcu okolnosť pri všetkých trestných činoch, reformy Slovenského národného strediska pre ľudské práva, vytvorenia mechanizmu na zhromažďovanie podrobných údajov o prejavoch nenávisti a o homofóbnom/transfóbnom násilí, ratifikácie Dodatočného protokolu k Dohovoru o počítačovej kriminalite a zabezpečenia dostupného predškolského vzdelávania pre rómske deti.¹⁰

Európska únia

Európske spoločenstvo bolo od svojich počiatku postavené na hodnotách slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a právneho štátu, pričom rasizmus a xenofóbia sú priamym narušením týchto princípov.

⁹ 209/1992 Zb. Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí o dojednaní Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Protokolov na tento Dohovor nadväzujúcich

¹⁰ Správa ECRI o Slovensku, (piaty monitorovací cyklus) uverejnená 16. septembra 2014. Dostupné na: <https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/Country-by-country/Slovakia/SVK-CbC-V-2014-037-SVK.pdf>

Zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva¹¹ kladie dôraz na dosahovanie rovnosti príležitostí. Zmluva vyzýva členské krajiny, aby sa usilovali eliminovať nerovnosti iniciovaním krokov zameraných na odstraňovanie diskriminácie na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženského alebo iného presvedčenia, zdravotného postihnutia či sexuálnej orientácie. Lisabonská zmluva prevzala tieto záväzky a princípy, ktoré sú ešte posilnené odkazom na Chartu základných práv Európskej únie¹². Lisabonská zmluva¹³, ktorou sa uznávajú aj práva, slobody a zásady stanovené v Charte základných práv kladie dôraz na dosahovanie rovnosti príležitostí. Článok 21 Charty garantuje nediskrimináciu: „Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmysľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.“

Vo vzťahu k trestno-právnomu postihu prejavov rasizmu sa stalo významným najmä Rámcové rozhodnutie o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva z roku 2008.¹⁴

1.3 Verejné politiky

Najvýznamnejším dokumentom verejných politík vo vzťahu k Akčnému plánu je *Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv*, schválená uznesením vlády SR č. 71/2015 zo dňa 18.2.2015, ktorá obsahuje prioritu č. VI. – *Prijímanie systematických a komplexných opatrení voči všetkým formám intolerancie*. Táto priorita tvorí základný rámec a východisko na ktorom je postavený aj hlavný cieľ Akčného plánu a jeho jednotlivé operačné ciele a aktivity.

Komplementárnu úlohu vo vzťahu k Akčnému plánu má aj *Koncepcia boja proti extrémizmu* (ďalej len „Koncepcia“), ktorá je spracovávaná od roku 2006 a zameriava sa na najzávažnejšie, organizované formy konaní spadajúce pod trestné činy extrémizmu a rieši aj problematiku radikalizácie. Ostatnú podobu Koncepcie Vláda SR schválila v roku 2015 svojim uznesením č. 129 z 18.3.2015. Koncepcia je komplexný program vlády SR zameriavajúci sa na preventívne i represívne aktivity v oblasti boja proti extrémizmu.

Vláda SR schválila uznesením vlády SR č. 45 zo dňa 29. januára 2014 novú *Integračnú politiku Slovenskej republiky*. Cieľom politiky je priblížiť občanom SR právne postavenie dlhodobo a legálne žijúcich cudzincov na území SR v súlade s princípmi Spoločných základných zásad integrácie prisťahovalcov v krajinách EÚ. Integračná politika predstavuje systematický rámec politík, ktorých cieľom je zabezpečiť realizáciu opatrení na zefektívnenie procesu integrácie cudzincov. Efektívna integrácia cudzincov umožní spoločnosti využívať potenciál cudzincov tak, aby boli prínosom pre spoločnosť, a zároveň je prevenciou ich prípadnej radikalizácie.

V rámci OP Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) pre programové obdobie 2014 – 2020 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vytvorilo podmienky na to, aby sa v rámci viacerých investičných priorít a špecifických cieľov OP ĽZ mohli realizovať projekty, ktoré budú zamerané na predchádzanie rôznym formám rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným formám intolerancie, či už ide o oblasť vzdelávania, zamestnanosti, sociálneho začlenenia, integrácie

¹¹ V znení Amsterdamskej zmluvy z roku 1997 http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/pdf/treaty_of_amsterdam/treaty_of_amsterdam_sk.pdf

¹² Po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti 1.12.2009 sa stala právne záväznou aj Charta základných práv Únie. Charta je samostatný dokument, na ktorý sa odkazuje v Lisabonskej zmluve a ktorý má mať rovnakú právnu váhu ako zakladajúce zmluvy. Členské štáty sú viazané jej obsahom pri implementácii práva Európskej únie.

¹³ Konsolidované znenie Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Charta základných práv Európskej únie.

¹⁴ Rámcové rozhodnutie Rady 2008/913/SVV z 28. novembra 2008 o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva.

marginalizovaných rómskych komunít, napr. terénna sociálna práca, komunitné centrá atď.

1.4 Implementačné a kontrolné mechanizmy vrátane nezávislých a mimovládnych organizácií

Predchádzanie a eliminácia rasizmu, xenofóbie a iných prejavov intolerancie v spoločnosti vrátane ich trestno-právneho postihu je záležitosťou viacerých orgánov, organizácií, inštitúcií a bezpečnostných zložiek, ktoré vykonávajú aktivity smerujúce proti jednotlivým prejavom rasizmu, xenofóbie, intolerancie alebo potláčaniu základných ľudských práv a vzájomne sa dopĺňajú do jedného celku: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Úrad vlády SR, Generálna prokuratúra SR, Slovenská informačná služba, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Verejný ochranca práv a orgány samosprávy.

Implementačné orgány štátnej politiky

Slovenská republika postupne vytvára orgány ústrednej správy, samosprávy a expertov na všetkých základných úrovniach fungujúceho modelu pre implementáciu postupov proti rasizmu, xenofóbií a iných prejavov intolerancie.

V roku 2011 bol vytvorený Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu (ďalej len „Výbor“), ktorý slúži ako strategický orgán, kde sa prijímajú a tvoria odporúčania pre verejné politiky v danej oblasti. Výbor bol zriadený na základe uznesenia vlády SR č. 158 zo dňa 2. marca 2011 ako jeden z výborov Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Potreba zriadenia takéhoto nadrezortného poradného orgánu, v ktorom sú zastúpené tak dotknuté rezorty, nezávislé inštitúcie, odborníci, ako i občianska spoločnosť, vyplýva z viacerých faktorov. Problematika rasizmu, xenofóbie a extrémizmu, ich efektívne predchádzanie a eliminácia zasahuje do kompetencie viacerých rezortov a vyžaduje si koordinovaný a koncepčný prístup synergicky spájajúci aktivity rôznych subjektov. Výbor pod vedením ministra vnútra SR predstavuje vhodný nástroj na výmenu informácií medzi zástupcami verejnej správy, samosprávy a občianskej spoločnosti. Okrem toho Výbor alebo jeho pracovné skupiny môžu sami iniciovať niektoré opatrenia a aktivity vo forme analýz či štúdií. Štatút mu dáva možnosť podieľať sa na príprave výchovno-vzdelávacích programov, príprave a realizácii vzdelávania pre subjekty zapojené do boja proti rasizmu, xenofóbií a extrémizmu, publikácií a pomôcok súvisiacich s bojom proti rasizmu, xenofóbií a extrémizmu.

Na taktickej úrovni je funkčná Medzirezortná pracovná skupina odborníkov zameraná na elimináciu rasovo motivovanej trestnej činnosti, extrémizmu a diváckeho násilia (ďalej len MPSO). MPSO bola zriadená v rámci Medzirezortného expertného koordinačného orgánu pre boj so zločinnosťou (MEKO), ktorý plní úlohy národného koordinačného orgánu pre boj so zločinnosťou pre zabezpečenie účinného a koordinovaného postupu v boji so zločinnosťou v súlade s princípmi Rady Európy a Európskej únie. Členmi MEKO sú zástupcovia Ministerstva vnútra SR, Ministerstva spravodlivosti SR, Generálnej prokuratúry SR, Vojenskej polície, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Prezídia Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Vojenského spravodajstva, Kriminálneho úradu finančnej správy a Finančného riaditeľstva SR.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej len „Stredisko“) bolo zriadené zákonom č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Stredisku“)

Stredisko sa stalo na základe antidiskriminačného zákona jedinou slovenskou inštitúciou pre rovnoprávnosť t. j. pre posudzovanie dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona. Úlohou Strediska je komplexné pôsobenie v oblasti ľudských práv a základných slobôd vrátane práv dieťaťa. V rámci zákonom zverených úloh venuje Stredisko problematike rasizmu, extrémizmu, prejavov intolerancie, ako aj fenoménu diváckeho násillia zvýšenú pozornosť a zároveň priebežne plní úlohy vyplývajúce z Koncepcie boja proti extrémizmu na roky 2015 – 2019, ako aj Koncepcie boja proti diváckemu násilliu na roky 2013 – 2016.

V súvislosti s úlohou Strediska zhromažďovať a na požiadanie poskytovať informácie o rasizme, xenofóbii a antisemitizme, Stredisko osobitne mapuje dianie v oblasti extrémizmu na Slovensku prostredníctvom každodenného špecializovaného monitoringu médií so zameraním na prejavy rasizmu, xenofóbie a antisemitizmu v SR. Zo získaných informácií Stredisko každoročne do 30. apríla za predchádzajúci kalendárny rok spracúva Správu z monitoringu médií so špeciálnym zameraním na prejavy rasizmu, xenofóbie a antisemitizmu.

Mimovládne organizácie

Mimovládne organizácie (ďalej len „MVO“) predstavujú nepostrádateľnú súčasť pri riešení problematiky rasizmu, xenofóbie a intolerancie. Sú rešpektované ako nositeľ nových tém a presadzovania otázok vo verejnom záujme. Štátna správa a samospráva podporuje mimovládne organizácie pre poskytovanie služieb, ktoré mimovládne organizácie dodajú efektívnejšie, alebo na ne majú vytvorené štruktúry a vedomosti. Mimovládne organizácie sa zúčastňujú na tvorbe politík v oblasti rasizmu, extrémizmu a intolerancie a majú nezastupiteľnú úlohu pri kontrole ich plnenia a poukazovaní na porušovanie ľudských práv v spoločnosti.

1.5 Princípy štátnych politík

V rámci procesu prípravy Stratégie boli počas rozsiahleho konzultačného procesu so zapojením všetkých relevantných aktérov identifikované nasledovné princípy štátnych politík v oblasti predchádzania a eliminácie rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie:

- Princíp pravdivého a fakty zohľadňujúceho informovania o menšinách pri tvorbe verejných politík,
- Princíp demýtizácie verejného a politického diskurzu – odbúravanie predsudkov a stereotypov o menšinách - mal by byť súčasťou, spájacím princípom pri formulácii jednotlivých konkrétnych opatrení, objektivizovať obraz a verejný diskurz o menšinách – zahŕňa najmä prácu s mediálnou obcou, zviditeľnenie rozmanitosti vo vnútri menšín,
- Princíp pozitívnej profilácie - zviditeľnenie korektných riešení vo vzťahu k menšinám s konštruktívnou diskusiou – mali by sa zvýrazňovať korektné, správne riešenia v oblasti integrácie menšín, pozitívnych integračných politík a riešení, odmietanie negatívnych riešení,
- Budovanie inkluzívnej národnej identity – presadzovanie národnej identity budovanej na demokratickom inkluzívnom občianstve. Mal by sa presadzovať rešpekt ku všetkým obyvateľom Slovenska, vytvárať priestor pre budovanie občianskej spoločnosti (t. z. vzťah „štát a človek“ budovať na občianskom princípe).

Prierezové opatrenia

- Zlepšiť spoluprácu štátnej správy, akademickej sféry a mimovládneho sektora, ktorá má viesť k zlepšeniu úrovne a kvality verejných politík zavedením princípov tvorby verejných politík založenej na dôkazoch, faktoch,
- Zabezpečiť adekvátne finančné krytie opatreniam verejných politík (rozpočtovanie, alokovanie zdrojov, financovanie opatrení),
- Využívať overené postupy a skúsenosti z iných krajín - zohľadňovanie aktuálnych trendov a odporúčaní z iných krajín, prenos príkladov dobrej praxe do podmienok v SR,

- Zvýšiť mieru aplikácie právnych predpisov vo vzťahu k predchádzaniu a eliminácii extrémizmu
- Pokračovať v tvorbe a harmonizácii existujúcich opatrení zameraných na problematiku rasizmu (Akčný plán predchádzania všetkých foriem diskriminácie, Koncepcia boja proti extrémizmu)
- Intenzívne využívať možnosti, ktoré ponúka internet a on-line médiá na šírenie obsahu a informácií v predmetnej oblasti (e-learning, online kampane, efektívne využívanie sociálnych sietí pri komunikácii s cieľovými skupinami)
- Podporiť úlohu a význam MVO ako dôležitej súčasti občianskej spoločnosti pri riešení danej problematiky

Z týchto princípov vychádzajú aj operačné ciele a konkrétne úlohy predkladaného Akčného plánu.

II. CIELE AKČNÉHO PLÁNU

Cieľom predkladaného akčného plánu je predchádzať vzniku predsudkov, stereotypov a nenávisťných prejavov podmienených národnostnou, rasovou, etnickou, náboženskou a inou obdobnou neznášanlivosťou, ako aj zabrániť vzniku a šíreniu postojov a aktivít smerujúcich k podpore rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie.

Dosiahnutie stanoveného cieľa si vyžaduje posilnenie a prehĺbenie kompetencií relevantných **inštitúcií** a existujúcich **mechanizmov**. Systematickým zberom dát a ich spracovávaním v rámci **výskumov** zameraných na príčiny a mechanizmy vzniku postojov vedúcich k nenávisťným prejavom, sa prispeje k identifikácii potrieb a následnému efektívnemu nasmerovaniu verejných politík ako aj k prijatiu potrebných a účinných opatrení v oblasti prevencie a eliminácie rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie. Prierezová a širokospektrálna **implementácia** relevantných a potrebných opatrení a mechanizmov ako aj ich **monitorovanie** a vyhodnocovanie predstavuje neoddeliteľnú súčasť zabezpečenia efektívneho, spoľahlivého a fungujúceho systému prevencie a eliminácie všetkých foriem intolerancie. Rovnako dôležité sú **vzdelávacie aktivity** so zameraním na vybrané profesijné skupiny i systém formálneho vzdelávania, ako aj **zvýšenie informovanosti širokej verejnosti** o problematike rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem neznášanlivosti v rámci školského systému, celoživotného vzdelávania a osvetu pomocou médií a občianskej spoločnosti.

Dôležitými zdrojmi na podporu aktivít Akčného plánu budú okrem bežných aktivít projekty podporené z *operačného programu Ľudské zdroje* (OP ĽZ) a *Efektívna verejná správa* (OP EVS).

Operačné ciele Akčného plánu:

1. Cieľ - Zlepšenie poznatkovej bázy, podpora výskumov, zberu informácií a analýz
2. Cieľ – Zlepšenie informovanosti širokej verejnosti o význame a prínose rozmanitosti a akceptácii odlišnosti
3. Cieľ - Vzdelávanie, zvyšovanie poznatkovej bázy u špecifických cieľových skupín a budovanie kapacít
4. Cieľ - Implementácia, vyhodnocovanie a monitorovanie opatrení realizovaných v rámci akčného plánu

III. OPERAČNÉ CIELE A Z NICH VYPLÝVAJÚCE ÚLOHY

Operačný cieľ 1

Zlepšenie poznatkovej bázy, podpora výskumov, zberu informácií a analýz

Akékoľvek opatrenia verejných politík by v záujme efektívneho vynakladania verejných prostriedkov mali vychádzať z poznania skutočnosti založeného na faktoch a dôkazoch (evidence based policy). Poznanie skutočnosti by sa malo opierať o spoľahlivé kvantitatívne a kvalitatívne dáta, optimálne analyzované v širšom kontexte a sociologickom teoretickom rámci. Obdobne na opačnej strane, po prijatí cieľných opatrení, je nevyhnutné monitorovať a hodnotiť účinky realizovaných politík na základe spoľahlivých a výpovedných údajov.

V oblasti výskumu a poznania postojov a správania týkajúcich sa oblasti rasizmu a xenofóbie, ich zdrojov, formovania, miery výskytu v jednotlivých skupinách obyvateľov SR definovaných vekom, vzdelaním, bydliskom atď. pretrvávajú značné medzery. Bez dostatočného poznania procesov ovplyvňujúcich ich výskyt v jednotlivých skupinách a vedúcich k osvojeniu takýchto postojov, faktorov ktoré tento proces ovplyvňujú a dát v danej oblasti nie je možné nastaviť mechanizmy na ich efektívnu zmenu ani merať dosah realizovaných aktivít. Z týchto dôvodov je potrebné podporiť výskum a analytické činnosti v tejto téme ako aj zosumarizovať existujúcu bázu poznatkov a navrhnúť oblasti na ďalší výskum a analýzy, ktoré budú slúžiť ako východisko pre ďalšiu aktualizáciu a tvorbu nových opatrení.

Č.	Úlohy Akčného plánu	Zodpovednosť	Termín plnenia	Indikátor	Zdroje financovania
1.1	Podporovať a realizovať projekty zamerané na výskum a analýzu v oblasti RaX	MV SR, MZVaEZ, MŠVVaŠ SR a SNSLP v spolupráci MVO	Priebežne, s vyhodnotením k 31. 12. 2018	Počet podporených projektov Počet výskumných a analytických správ	V rámci rozpočtu rezortov, dotačné výzvy rezortov
1.2	Spracovať vstupnú analýzu o problematike rasizmu a xenofóbie v podmienkach SR s návrhom odporúčaní pre verejné politiky	MV SR v spolupráci s VRAX	2017	Vypracovanie analýzy	Bez nároku na rozpočet
1.3	Doplniť mechanizmus zaznamenávania a zberu štatistických dát o problematike RMTČ podľa jednotlivých druhov a foriem nenávisťi, ktoré sú obsiahnuté v rámci ustanovenia §140 písm. d) a písm. f) zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona.	MV SR	2017	Doplnenie štatistického systému	Bez nároku na rozpočet

Operačný cieľ 2

Zlepšenie informovanosti širokej verejnosti o význame a prínose rozmanitosti a akceptácii odlišnosti

Vysoký výskyt predsudkov a negatívnych stereotypov voči tzv. viditeľným menšinám definovaným ich príslušnosťou k určitej národnosti, etnickej skupine, rase, či náboženstvom sú javom zdokumentovaným mnohými výskumami. Zdrojmi takýchto postojov sú najmä v poslednej dobe okrem médií aj sociálne siete, kde sa takéto postoje, často krátko vyvolané aj falošnými správami (tzv. hoaxy) a účelovo prekrútenými informáciami masovo šíria. Povaha moderných komunikačných nástrojov dáva komukoľvek s prístupom na internet obrovské možnosti na šírenie akéhokoľvek obsahu bez možnosti overovania zdrojov a správnosti šírených informácií. Pod dojmom anonymity u užívateľov internetu prichádza akceptácii a masovému rozšíreniu verejných prejavov nenávisť (tzv. hate speech), ktoré by za iných okolností a v inom kontexte vôbec nevznikli alebo neboli ich nositeľmi verejne prejavované.

Výsledkom tohto procesu je stav, kedy napriek existencii legislatívy postihujúcej takéto formy konania sú prípady postihovania verbálnych nenávisťných prejavov skôr výnimkou ako pravidlom. Preto musí byť neoddeliteľnou súčasťou akčného plánu všeobecné vzdelávanie a osвета, zameraná na prevenciu rasizmu a xenofóbie ako aj vytvorenie komplexnej strategickkej komunikácie zameranej na šírenie myšlienok vzájomného rešpektu, akceptácie odlišnosti a zlepšovanie postojov voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva.

Č.	Úlohy Akčného plánu	Zodpovednosť	Termín plnenia	indikátor	Zdroje financovania
2.1	Vytvoriť a prevádzkovať oficiálnu informačnú web stránku poskytujúcu komplexné informácie o problematike rasizmu, xenofóbie a ostatných formách intolerancie	MV SR a MS SR v spolupráci so SNSLP a MVO	2017	Vytvorenie webstránky Počet prístupov	Bez nároku na rozpočet
2.2	Vytvoriť komplexnú komunikačnú stratégiu zameranú na šírenie myšlienok vzájomného rešpektu a predchádzanie rasizmu a xenofóbie	MV SR v spolupráci s VRAX	2017	Vytvorenie stratégie	Bez nároku na rozpočet,
2.3	Zvýšiť informovanosť o existujúcich mechanizmoch na nahlasovanie nenávisťných prejavov a vytvorenie nových foriem nahlasovania	MV SR v spolupráci s MVO	Priebežne, s vyhodnotením k 31. 12. 2018	Počet nahlásených prípadov	Bez nároku na rozpočet,
2.4	Zabezpečiť podporu preventívnych opatrení v oblasti rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie na všetkých úrovniach, so zameraním na opatrenia sociálnej a viktimačnej prevencie, s osobitným zreteľom na sociálne zraniteľné, resp. marginalizované skupiny obyvateľstva.	MPSVaR SR	Priebežne s vyhodnotením k 31. 12. 2018	Počet realizovaných aktivít a počet ich účastníkov	V rámci rozpočtu MPSVaR
2.5	Zabezpečiť, v rámci podpory plynulej integrácie cudzincov, ktorí sa ocitli na území SR ako maloleté deti bez sprievodu poskytovaním starostlivosti tejto skupine, napĺňaním potrieb týkajúcich sa etnických,	MPSVaR SR	Priebežne s vyhodnotením k 31. 12. 2018	Počet opatrení pre cieľovú skupinu	OP IZ

	náboženských, kultúrnych a lingvistických špecifik.				
2.6	Zabezpečiť v rámci národného projektu Terénna sociálna práca v obciach a národného projektu Komunitné centrá, šírenie objektívneho pohľadu na fenomény súvisiace s rasizmom, xenofóbiou a ostatnými formami intolerancie s cieľom predchádzať predsudkom a stereotypom smerovaným na sociálne zraniteľné skupiny obyvateľstva s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity.	MPSVaR SR	Priebežne s vyhodnotením k 31. 12. 2018	Počet realizovaných aktivít a počet ich účastníkov	NP TSP
2.7	Realizovať prostredníctvom organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR kultúrne a neformálno-vzdelávacie aktivity napomáhajúce predchádzaniu a eliminácii rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie a prispievajúce k odbúravaniu predsudkov a stereotypov, k podpore tolerancie a riešeniu konfliktov v spoločnosti	MK SR (v spolupráci: SNM-Múzeum židovskej kultúry, SNM-Múzeum rómskej kultúry, Múzeum SNP, knižnice v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR)	každoročne s vyhodnotením do 31. 12. 2018	počet realizovaných podujatí	V rámci rozpočtu MK SR

Operačný cieľ 3

Vzdelávanie, zvyšovanie poznatkovej bázy u špecifických cieľových skupín a budovanie kapacít

Predsudky a stereotypy týkajúce sa skupinovej charakteristiky osôb (pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, viera a náboženstvo, národný alebo sociálny pôvod, národnosť, etnická skupina, sexuálna orientácia), ktoré sú východiskami diskriminačných a nenávisťných prejavov sú prítomné naprieč celou spoločnosťou, nevynímajúc sféru štátnej správy a samosprávy. Vzdelávanie a odbúravanie predsudkov a stereotypov je obzvlášť dôležité pre osoby vykonávajúce zákonom zverené úlohy a kompetencie verejnej správy vo vzťahu k obyvateľom SR alebo realizujúcich výchovno-vzdelávacie aktivity.

Z týchto dôvodov je jedným z cieľov akčného plánu pomocou vhodne zvolených foriem a metód vplývať na predsudky a stereotypy, ktoré vznikli pod vplyvom informácií z okolia, tlakom inštitucionálnej kultúry či z iných dôvodov a napomáhať ich zmierňovaniu a odstraňovaniu. Tak ako predsudky a stereotypy vznikli, môžu byť aj odbúrané. Východiskom pri takomto procese musí byť porozumenie pre pozíciu na ktorej sa daná profesijná skupina nachádza a využívanie profesijných etických štandardov a procedúr. Vzhľadom na šírku problematiky pokrytej hlavným cieľom Akčného plánu a jednotlivými jeho opatreniami je zrejmé, že bez podpory existujúcich kapacít všetkých aktérov zapojených do ich implementácie a ich navýšenia nebude možné realizovať všetky opatrenia vo forme zaručujúcej reálny dlhodobý dopad na danú problematiku. Z týchto dôvodov je potrebné v rámci realizácie operačného cieľa podporiť informačnú, a vzdelanostnú bázu ale i organizačné kapacity tak v rámci subjektov verejnej správy ako i ostatných subjektov zapojených do implementácie jednotlivých opatrení.

Č.	Úlohy Akčného plánu	Zodpovednosť	Termín plnenia	Indikátor	Zdroje financovania
3.1	V rámci všeobecného vzdelávania verejnej správy začleniť vzdelávanie o problematike predsudkov a stereotypov týkajúcich sa skupinovej charakteristiky osôb a v oblasti rozmanitosti.	MPSVR SR, MV SR, MS SR	Priebežne, s vyhodnotením k 31. 12. 2017	Počet zrealizovaných vzdelávaní Počet osôb absolvujúcich vzdelávanie	V rámci rozpočtu rezortov, OP IZ, OP EVS,
3.2	Pripraviť zoznam právnických osôb a fyzických osôb poskytujúcich vzdelávanie k problematike kultúrnej rozmanitosti a proti-predsudkovej výchovy.	MV SR v spolupráci s VRAX	2016	Počet identifikovaných subjektov vzdelávania	Bez nároku na rozpočet
3.3	Zabezpečiť informovanosť zamestnancov orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadení na výkon rozhodnutia súdu o východiskách a cieľoch Akčného plánu a spolu podieľať sa na realizácii vzdelávacích podujatí zameraných na problematiku rasizmu, xenofóbie a ostatných foriem intolerancie, výchovu k ľudským právam a multikultúrnu výchovu.	MPSVR SR	Priebežne, s vyhodnotením k 31.12.2018	Počet vzdelávacích aktivít Počet osôb absolvujúcich vzdelávanie	Bez nároku na rozpočet

3.4	Podporiť v rámci dotačných výziev jednotlivých rezortov zvyšovanie odbornosti a motivácie subjektov zapojených do realizácie opatrení AP.	MV SR, MZVaEZ SR, MŠVVaŠ SR, MPSVR SR,	Priebežne, počas celého trvania AP	Počet podporených projektov zameraných na budovanie a zvyšovanie odbornosti	Dotačné výzvy, OP IZ, OP EVS
3.5	Vzdelávať príslušníkov policajného zboru SR v oblasti trestných činov spáchaných z národnostnej, etnickej alebo rasovej nenávisti, nenávisti z dôvodu farby pleti alebo nenávisti pre sexuálnu orientáciu so zameraním na zvyšovanie povedomia a prenos príkladov dobrej praxe zo zahraničia.	MV SR v spolupráci so zahraničnými partnermi	Priebežne, s vyhodnotením k 31.12.2018	Počet vyškolených príslušníkov	Bez nároku na rozpočet
3.6	Vzdelávať zamestnancov rezortu kultúry a sprístupňovať im informácie o deštruktívnych dôsledkoch rasizmu, xenofóbie a ostatných prejavov intolerancie a tiež dôvodoch pretrvávania predsudkov a stereotypov voči zraniteľným skupinám.	MK SR	Priebežne, s vyhodnotením k 31.12.2018	Počet realizovaných podujatí	V rámci rozpočtu MK SR

Operačný cieľ 4

Implementácia, vyhodnocovanie a monitorovanie opatrení realizovaných v rámci akčného plánu

Na zabezpečenie efektívnej realizácie všetkých opatrení verejných politík navrhnutých v rámci akčného plánu je potrebné nastaviť štandardy a procesy umožňujúce počas realizácie jednotlivých opatrení monitorovať ich skutočný priebeh, dosah na cieľovú skupinu a súlad so stanoveným hlavným cieľom ako aj jednotlivými operačnými cieľmi.

Vytvorenie predpokladov na monitorovanie a vyhodnocovanie opatrení verejných politík prijatých v oblasti rasizmu umožní priebežne prispôbovať ich obsah a nastavenie meniacim sa podmienkam ako i zavádzať nové opatrenia.

Č.	Návrhy úloh Akčného plánu	Zodpovednosť	Termín plnenia	Indikátor	Zdroje financovania
4.1	Vytvorenie systému priebežného hodnotenia opatrení Akčného plánu	MV SR v spolupráci s VRAX	2016 a následne počas celého trvania Akčného plánu	Vytvorenie hodnotiaceho a monitorovacieho mechanizmu	Bez nároku na rozpočet
4.2	Pravidelný odpočet postupu pri realizácii opatrení Akčného plánu na ročnej báze	MV SR v spolupráci s VRAX	2016 a následne počas celého trvania Akčného plánu	Počet správ predložených na rokovanie VRAX	Bez nároku na rozpočet
4.3	Vytvorenie mechanizmu na informovanie verejnosti o implementácii opatrení Akčného plánu	MV SR v spolupráci s VRAX	2016 a následne počas celého trvania Akčného plánu	Počet verejných výstupov o aktivitách AP	Bez nároku na rozpočet

Použité skratky

AP	Akčný plán
ECRI	Európska komisia proti rasizmu a intolerancii
EÚ	Európska únia
ISF	Internal Security Fund – Fond vnútornej bezpečnosti
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MVO	Mimovládne organizácie
MZVaEZ SR	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
NP	Národný projekt
OP	Operačný program
OP EVS	Operačný program Efektívna verejná správa
OP LZ	Operačný program Ľudské zdroje
OSN	Organizácia spojených národov
RMTČ	Rasovo motivovaná trestná činnosť – trestné činy spáchané z osobitného motívu podľa § 140 písm. d) a § 140 písm. f) Trestného zákona
RaX	Rasizmus a xenofóbia
SNSĽP	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
VRAX	Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie